

A. Borchers, profesor de Teoria retoricii și de Comunicare publică la Minnesota State University Moorhead (SUA), își fondează discursul pe teza că din totdeauna cunoașterea a fost întotdeauna alterată de noile tehnologii ale comunicării, iar pentru a face față acestor schimbări trebuie să depășim teoriile tradiționale și să evaluăm comunicarea persuasivă în această eră a dezvoltării tehnologice.

Lucrarea propune o abordare interdisciplinară a studiului persuasiunii (antropologia, studiile culturale, sociologia, științele politice, istoria, marketing-ul) și prezintă cele mai recente abordări ale persuasiunii, punând accent pe conceptele și mecanismele sale fundamentale. Astfel, sunt discutate teoriile persuasiunii, locul persuasiunii în societatea contemporană, precum și problemele eticii în „era media”. Partea a doua a lucrării se centrează pe studiul variabilelor persuasiunii (audiența, imaginile vizale, limbajul, cultura, sursa, gândirea și motivația). Partea a treia – și ultima tratează contextele și aplicațiile persuasiunii în politică, publicitate și în relațiile interpersonale.

Scopul acestei lucrări este de a evidenția rolul pe care media și tehnologia îl joacă în practicile persuasive contemporane și de a prezenta strategii eficiente pentru dezvoltarea unei abordări critice a persuasiunii. Pe parcurs sunt marcate contribuțiile teoretice ale unor autori precum Walter Ong, Neil Postman, Kenneth Burke, Michael Calvin McGee, Kathleen Hall Jamieson și sunt aduse în discuție numeroase exemple din cultură, publicitate și politică.

Mihaela Istrate

Martin Griffiths

Relații internaționale (școli, curente, gânditori), București, Editura Ziua, 2003.

Cartea cuprinde cincizeci de gânditori-cheie ai domeniului relațiilor internaționale. Fiecare dintre aceștia beneficiază de o scurtă biografie, o bibliografie menționându-i toate

lucrările esențiale și, de asemenea, comentarii extinse asupra unor concepte, lucrări, inițiative etc. prin care respectivul și-a marcat prezența într-un veritabil *hall of fame* al relațiilor internaționale. Cartea funcționează astfel nu numai ca un dicționar, ca un memorator al disciplinei, dar și ca un manual, concis dar complet, fapt care, cel puțin pentru nivelul la care este reprezentată în limba română literatura de profil, constituie un atu cert.

De asemenea, teoreticienii la care se face referire sunt grupați în cunoscutele școli de gândire, precum realismul, liberalismul, radicalismul, teoriile societății internaționale, organizarea internațională, postmodernismul, feminismul, sociologia istorică și teoriile națiunii și naționalismului.

Pe lângă prezența „clasicilor” Edward Carr, Hans Morgenthau, Kenneth Waltz, Richard Rosecrance, Karl Deutsch, Henry Kissinger, cercetătorul care vine dinspre sociologie, antropologie etc. nu poate să nu-i remarce pe celebrii săi „confrăți” ale căror teorii și lucrări au fost convocate de Martin Griffiths în volumul de față pentru a da necesara rotunjime domeniului: A.G. Frank, Anthony Giddens, Immanuel Wallerstein, Ernest Gellner, Anthony D. Smith, Benedict Anderson. Este, de altfel, o tendință clară la nivel mondial a domeniului relațiilor internaționale, aceea de a-și recruta din ce în ce mai mulți specialiști din zona sociologiei.

Darie Cristea

Marian Zulean

Armata și societatea în tranziție, București, Editura Tritonic, 2003

Legătura indisolubilă dintre armată și societate este una dintre temele predilecte ale sociologiei militare, un rol aparte fiind rezervat controlului civil al armatei. Unul dintre clasicii sociologiei militare, Morris Janowitz sublinia că celor două trenduri majore ale societății moderne – creșterea

implicării politice și dezvoltarea industrială – li se adaugă preocuparea față de rolul instituției militare în viața socială a unei națiuni.

Lucrarea „Armata și Societatea în Tranziție”, un titlu cu puternice trimiteri la rolul jucat de forțele militare în dezvoltarea societății, al cărui autor, Marian Zulean, ne împărtășește, cu generozitate, din experiența acumulată în calitate de ofițer al Armatei Române, analist militar, expert NATO și, nu în ultimul rând, doctor în sociologie poate fi considerată o operă de pionierat a sociologiei militare românești.

Rolul jucat de armată în instaurarea unui regim democratic în România, procentul majoritar cu care este creditată această instituție a statului în sondajele efectuate în ultimii 14 ani, succesul campaniei de armonizare a capacităților militare românești cu standardele NATO, în perspectiva aderării țării noastre la Alianța Nord-Atlantică, indică necesitatea abordării cu consecvență a acestui domeniu de studiu.

Marian Zulean își organizează discursul în jurul a două teme principale și anume relațiile dintre civili și militari și conceptul de securitate națională, regională și internațională, încercând o abordare interactivă a responsabilităților forțelor armate în îndeplinirea misiunilor de asigurare a stabilității și securității, fără a depăși însă cadrul general impus de respectarea libertăților fundamentale ale cetățeanului.

Relația civil-militar este plasată în contextul instituțional al democrației politice liberale, iar studiul conceptului de securitate este realizat pornind de la aspectele bazale, de protecție a suveranității și stabilității interne a unui stat, fără a omite însă influența

procesului de globalizare asupra reconfigurării strategiilor de securitate și apărare naționale.

Din acest demers științific derivă două consecințe importante și anume necesitatea analizei complementare a dinamicii relațiilor dintre civili și militari prin formularea de indicatori macrosociale de performanță și profesionalizare a forțelor armate, precum și abordarea dintr-o perspectivă globalizantă a conceptului de securitate națională.

Astfel, un capitol aparte este dedicat definirii conceptului de securitate în contextul globalizării, cu accent pe importanța asistenței multilaterale și realizării de parteneriate capabile să asigure menținerea păcii și combaterea terorismului, un flagel al modernității.

Pentru a asigura cadrul general necesar abordării relațiilor civil-militare, autorul radiografiază relația dintre armată și societate în România după 1989, parcurgând axa cronologică de la moștenirea istorică a comunismului până la participarea, la cote de eficiență ridicată, în cadrul misiunilor internaționale de menținere a păcii și explicitând procesul de reformare a armatei și de instituționalizare a controlului democratic civil, cu tușe pronunțate pe rolul jucat de societatea civilă în acest proces.

Articularea unui discurs pragmatic, al unci sociologiei militare românești în curs de formare ne face să privim optimiști spre viitor, sperând că atât autorul, cât și ceilalți specialiști ai domeniului relațiilor civil-militare vor contribui la crearea unui curent științific exigent de studiere a interacțiunii dintre armată și societate, un barometru al normalității democratice autentice.

Cristian Barna

